

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Zagreb, 22. travnja 2004.

Projekt organizacije Centra za krš

Centar je zamišljen kao institucija koja će biti organizirana kao mreža i kroz projekte povezivati i udružiti znanstvene, društvene i gospodarske interese brojnih hrvatskih institucija što se bave svekolikim pitanjima krša, pa promicati gospodarski rast, poboljšanje života na krškom području.

1. Uvod

Krška područja Dinarida generalno imaju veliki ekonomski potencijal, ali stvarnu ekonomsku vrijednost za sada ima samo obalno područje s jakim razvojem turizma i nešto manje industrije i pomorskog transporta. Izgradnja autocesta samo još potencira razvoj najvrednijih područja u priobalju, ali na žalost unutrašnjost ostaje na istim ili čak nižim razinama nego prije Domovinskog rata. Razloge treba tražiti u prvom redu u relativno slabom iskorištavanju prirodnih resursa krških područja, a to su vode, šume, krajolik i dr. ili bolje reći vrlo slabom uklapanju znanja o prirodnim sustavima u gospodarske planove razvoja tih područja.

Kako povezati upravo ta dva ključna područja djelovanja? U prvom redu izradom prostornih planova i strategije razvoja krških područja temeljenih na znanju. Tradicije naših sveučilišta i znanstvenih institucija sežu čak do u 19. stoljeće, ali stečenim se znanjima ne služimo u razvojnim programima ili su neiskoristiva zbog vrlo slabe međusobne povezanosti znanstvenih institucija, njihovog znanja i informacija posebno s potencijalnim krajnjim korisnicima. Šanse leže u multidisciplinarnom povezivanju različitih vrsta znanja kroz projekte i provjeru rezultata kroz razvoj pilot projekata za pojedinačna područja, a zatim i za međunarodnu suradnju, ponajprije kroz razvojne projekte Europske Unije.

Naše krško područje nudi ogromne mogućnosti razvoja, od atraktivne turističke privrede, preko šumarstva, poljoprivrede, pa čak i industrije do danas vrlo atraktivnih vodnih resursa, koji dobivaju sve veću vrijednost u svjetskim razmjerima. No, trebamo znati da su krška područja prirodno vrlo ranjiva, da su komunikacije vode vrlo brze i na površini i u podzemlju, da promjene bilo kojeg elementa prirodnog sustava može izazvati nesagledive posljedice za cijeli okoliš, pa se stoga ne može govoriti o ekonomskoj valorizaciji krških područja bez istovremene efikasne zaštite svih prirodnih sadržaja. Danas je važnije pitanje kako osigurati zaštitu na pr. N.P. Plitvička jezera nego dovesti posjetitelje i goste, jer oni uz dobru promidžbu dolaze u sve većem broju. Važnije je za budući razvoj odrediti optimalne prihvatne mogućnosti, jer samo to osigurava održivost cijelog sustava, a to vrijedi za cjelokupno krško područje. Treba naglasiti da u području krša postoje brojni vrlo privlačni lokaliteti, koji su još potpuno izvan turističkih aktivnosti, a nude vrlo

sofisticirane mogućnosti razvoja, posebno uz razvoj istraživačkih izazova za posjetitelje, što je danas u svijetu vrlo atraktivno.

Izuzetno je interesantno pitanje voda, koja iz dana u dan zauzima sve važnije i važnije mjesto u svjetskoj ekonomiji. Naše krško područje obiluje vrlo kvalitetnim vodnim resursima, ali relativno niske prirodne retencijske mogućnosti krških vodonosnika stvaraju probleme s količinama tijekom ljetnih sušnih razdoblja. Tehnička rješenja zadržavanja vode u slivovima su vrlo opasna zbog mogućih znatnih promjena u okolišu, pa i vode treba gledati samo kao dio cjelokupnog okoliša. To je prirodni resurs, koji u budućnosti može biti jedna od okosnica razvoja krških područja, ali traži oprez i vrlo kompleksnu zaštitu.

Šume imaju tradiciju korištenja u planinskim područjima Dinarida i šumari imaju svoja tradicionalna pravila održavanja šumskih sadržaja, ali svi trebamo naučiti kako živjeti s vrlo strogim zahtjevima zaštite drugih prirodnih resursa krških prostora, a posebice vode, nacionalnih parkova i zaštićenih dijelova prirode. Već male promjene vodnih režima mogu izazvati promjene na šumama, a posebno su u posljednje vrijeme opasni utjecaji onečišćenog zraka.

Poljoprivreda na prvi pogled nema većih šansi, no to nije točno, jer krška polja pružaju velike šanse za razvoj određenih poljoprivrednih kultura. Posebno je za kraška područja važan razvoj stočarstva.

Teško je nabrojiti sve razvojne mogućnosti prirodno osjetljivih krških područja, međutim sve to treba postaviti u relacije održivost i za to treba izuzetno znanje. Hrvatska zaslužuje i ima neophodnu potrebu organizacije jedne specijalizirane znanstvene institucije za istraživanja krških područja. Tradicija da, ali ne i tradicionalni tip znanstvenog instituta, već institucije, koja će biti u stanju ujediniti različita potrebna znanja i omogućiti višeslojnu integralnu analizu prirodnih stanja i mogućnosti naših krških područja i kroz to utjecati na izbor optimalnih razvojnih rješenja. Kada govorimo o multidisciplinarnosti onda ne treba razmišljati o prirodno znanstvenim i tehničkim istraživanjima i zahvatima u prostoru kao samom sebi svrhom, već ta znanja treba uklopiti u socijalno ekonomski razvoj krških područja.

2. Vizija i ciljevi

2.1. Vizija

Institucionalizirana multidisciplinarna zajednica znanstvenika, stručnjaka i eksperata, koji će oslanjajući se na sustavski pristup mjerodavno prosuđivati i odlučivati o svekolikim pitanjima hrvatskog krškog područja i skrbiti se o njegovom cjelovitom i održivom razvoju.

2.2. Dugoročni ciljevi

Vrhunski djelatna zajednica institucija, koje će moći odgovoriti na raznovrsna pitanja vrednovanja, uporabe i zaštite resursne osnove krškog područja uz vođenje gospodarstva na načelima održivog razvoja.

2.3. Kratkoročni ciljevi

- 2.3. Izbor članova Znanstveno – stručnog vijeća za krš (skraćeno Vijeće za krš) i definiranje njegova djelokruga rada;
- 2.3.1. Imenovanje članova Vijeća za krš;
- 2.3.2. Izrade studije o društvenim i gospodarskim pretpostavkama razvoja krškog područja;
- 2.3.3. Izrada studije ostvarljivosti mreže institucija i Centra za krš kao koordinacijske institucije;
- 2.3.4. Osnivanje Centra za krš;
- 2.3.5. Razvoj baze podataka i informacija o institucijama, stručnjacima i o postojećim projektima vezanim uz problematiku krša;
- 2.3.6. Određivanje pretpostavki međunarodne suradnje;
- 2.3.7. Izrada studije Gospodarstvo krškog područja i njegov razvoj;
- 2.3.8. Izrada popisa projektnih zadataka;
- 2.3.9. Organizirati i održati konferenciju/savjetovanje "Hrvatski krš i njegov gospodarski razvoj" (u dva djela: Gospc, Zadar)

3. Polazište pothvata

Prvenstveni zadatak budućeg Centra za krš je valorizacija prirodnih resursa, prvenstveno vode, šuma i krajolika, zaštita resursa i cjelokupnog prostora s vizijom ostvarenja ekonomskih efekata na međunarodnom i domaćem tržištu. Važno je dobro poslovno usmjeriti znanstveno-razvojno djelovanje Centra.

Centar za krš trebao biti jedna od najvažnijih znanstveno-razvojnih institucija našeg prostora, jer ne smije se zaboraviti da je oko 54% zemlje izgrađeno od okršenih karbonatnih stijena, da je više od polovice svih vodnih resursa države vezano za krška područja, da je to prostor svih naših nacionalnih parkova, da je to središnji prostor razvoja turizma, prostor bogat šumama itd.

I do sada su se brojne znanstvene institucije i sveučilišta bavili kršom, ali nikada prijeko potrebnim multidisciplinarnim pristupom i vrlo rijetko razvojnim sadržajima. Predviđa se funkcioniranje Centra kroz projekte, od kojih dio treba imati međunarodna obilježja i usmjerenost prema Okvirnim projektima Europske Unije (FP6). U sklopu Centra treba uspostaviti mrežu znanstvenika, znanstvenih institucija i privatnih tvrtki, koje istražuju i rade na području krša, a Centar osposobiti za organizaciju dobivanja i izvođenja projekata, međunarodnu konkurenciju i suradnju i organizaciju znanstvenih radionica i edukacijskih seminara međunarodnih sadržaja.

Izuzevši jadransko pročelje prostor Like, Dalmatinske zagore i otoka najveće je krško područje Hrvatske. Zbog dugotrajnog iseljavanja stanovništva karakterizira ga sve izrazitija atrofija, pa i primjena postojeće strukture naseljenosti. To ima za posljedicu sve slabije vrednovanje resursne osnove znatnog dijela nacionalnog teritorija, pa to sve više opterećuje gospodarski razvoj i otežava prostorno-funkcionalnu integraciju zemlje kao cjeline.

Dubina kriznih obilježja na krškom području Hrvatske nalaže potrebu sustavnog istraživanja regionalno diferenciranih procesa demografskog i socijalno-ekonomskog razvoja te prostorno-funkcionalne organizacije, s ciljem revitalizacije naseljenosti na tom ekološki labilnom području u skladu s načelom održivog razvoja.

Nužna decentralizacija funkcija i jačanje policentrične koncepcije prostornog razvoja Hrvatske nalažu da Centar za krš bude utemeljen izvan postojećih središta polariziranog razvoja. Zbog aktualnih problema socijalno-gospodarskoga i demografskog razvoja Like, kao rezultat trajnog zaostajanja u regionalnom razvoju

Hrvatske, najveće razvojne potrebe među središnjim naseljima hrvatskog krša ima Gospić. Podizanje stupnja centralnosti do razine regionalnog pola razvoja preduvjet je stabilizacije naseljenosti na dijelu hrvatske periferije koja zauzima oko 10% nacionalnog teritorija. Takav njegov razvoj i pretpostavljena uloga kao žarišta regionalne integracije neodvojivi su od opremanja funkcijama višeg reda. Jedna od njih upravo je Centar za krš.

Polazeći od kompleksnog geografskog kriterija, Gospić ima i najpovoljnije lokacijske prednosti kao potencijalno sjedište hrvatskoga Centra za krš. Smješten je gotovo u sredini hrvatske krške regije, unutar ekološke jezgre (lička zavala), u međuprostoru najvećih zaštićenih područja (park prirode Velebit i pet nacionalnih parkova: Plitvička jezera, Sjeverni Velebit, Paklenica, Risnjak i Krka). Pored toga, Gospić se nalazi na čvorišnom geoprometnom položaju, između sveučilišnih središta: Zagreba, Rijeke, Zadra i Splita, unutar izohrone udaljenosti od 2 sata.

Izborom Gospića za središte Centra/Instituta za krš postiže se više komplementarnih (općih i posebnih) ciljeva. Ostvaruju se pretpostavke za zaštitu okoliša i vrednovanje resursne osnove krškog prostora, ali i važno žarište za promišljanje gospodarskog razvoja i održivog gospodarskog rasta.

4. Zainteresirane strane

Širok je raspon zainteresiranih strana za organizaciju Centra za krš, od lokalne samouprave, preko regija, države, privatnih potencijalnih investitora do samih sveučilišta i znanstvenih institucija, koje će upravo kroz budući Centra vidjeti šansu za multidisciplinarno djelovanje i uključenje u Okvirne programe Europske Unije. Od potencijalnih zainteresiranih strana treba u svakom slučaju istaći izrađivače i provoditelje prostornih planova, koji danas imaju velike probleme u valorizaciji i odredbi načina korištenja prostora. Veliki interes osnivanja Centra za krš će zasigurno pokazati cijeli niz javnih institucija:

- Hrvatske vode
- Hrvatske šume
- Hrvatska elektroprivreda
- Hrvatske ceste
- Hrvatske željeznice
- Nacionalni parkovi, parkovi prirode

Zainteresirana strana će zasigurno biti cjelokupna turistička privreda, koja treba pitku vodu, atraktivan krajolik i cijeli niz drugih elemenata, koji utječu na razvoj i kretanje turizma, a budući Centar može pružiti i pripremiti potrebne informacije. Aktivnosti Centra za krš bi u svakom slučaju potakle osnivanje novih tvrtki za iskorištavanje i zaštitu prirodnih resursa, ali i postojeće aktivnosti usmjerili na efikasniju uporabu prirodnih vrijednosti.

5.0. Razvojni zadaci što će biti ostvareni projektom

5.1. Na makro planu

Djelotvorne multidisciplinarna istraživačka, razvojna i savjetodavna potpora sferama gospodarskog i političkog odlučivanja o pitanjima održivog rasta gospodarstva u krškom području, a posebice o pitanjima zaštite prirodnih resursa krških prostora, posebice vode.

5.2. Na mikro planu

Sustavsko i sustavno povezivanje znanja i razvijanje novih znanja i spoznaja kao temeljnih za gospodarski opstanak i poticanje rasta.

Stvaranje vrednota i povoljne klime za prihvaćanje savjetodavnih djelatnosti za poticanje razvojnih promjena za ostvarivanje povećanja zaposlenosti, posebice visoko obrazovanih slojeva pučanstva.

6.0. Pretprojektne prilike i stanje nakon ostvarivanja projekta

6.1. Pretprojektne prilike.

U Hrvatskoj danas postoje brojni pojedinci, koji se s raznovrsnim motivima i na različitim područjima bave proučavanjem krškog područja, no ne postoji bilo kakvo multidisciplinarno povezivanje njihovog znanja, niti ono služi kao osnovica za promišljeno i mudro odlučivanje o održivom razvoju tog područja.

6.2. Stanje 2008. godine

Ostvarivanje projekta i njegovih ciljeva, ponajprije Centra za krš mreže institucija koje se bave raznovrsnim pitanjima krškog područja: od njegovog prostornog uređenja i održanja, preko flore i faune, vode do skrbi o otpadu.

Razvijene spoznaje o krškom području i njegovoj posebnosti unutar hrvatskog životnog prostora i vrednote koje će stanovništvu biti oslonac za skrb o održivom razvoju i vodilja opstanka.

7. Posebne okolnosti

Krš je područje posebnih prirodnih obilježja, izuzetne ljepote krajolika i specifičnog načina života, to je prostor koji traži velika odricanja, ali svojim prirodnim resursima nudi velike mogućnosti razvoja. Voda je zasigurno jedan od najboljih pokazatelja specifičnosti prostora, s jedne strane mogućnosti a s druge visokog rizika. Brzi tokovi podzemne vode, otvorena komunikacija površine i dubokog krškog podzemlja i relativno slabe mogućnosti zadržavanja vode pokazatelj su velikog dijela problema, koji su prisutni u krškim područjima i koji traže posebna znanja u korištenju i zaštiti vodnih resursa, pa i cijelog okoliša. Posebno težište treba staviti na zaštitu cijelog prostora krša, jer jedino čisti i zdravi okoliš može dati prave vrijednosti ekonomskom razvoju tog područja, od specifične vrste turizma, korištenja vodnih resursa, šuma i proizvodnje zdrave hrane. Prostor krša treba otvoriti međunarodnoj zajednici prvenstveno u edukacijskom smislu, jer u našem kršu postoje vrlo duboki speleološki objekti, otvorene špilje, vrlo interesantna geološka građa, veliki krški izvori, biorazličnost svjetskih razmjera i konačno jedan specifičan način života i tradicija, koji su nerazdvojni dio tog prostora. Aktivnosti Centra za krš treba usmjeriti prvenstveno na stratešku zaštitu tog prostora u skladu s principima održivog razvoja.

Valja posebice istaknuti priobalni pojas i otoke kao važno krško područje. Njim će se posvetiti jednaka pozornost kao i kopnenom području.

8. Rizici

Kao i svi složeni projekti i ovaj će biti izvrnut različitim rizicima, koji se mogu znatno smanjiti mudrim i odgovornim vođenjem i poučavanje stanovništva i odgovornih ljudi u sferama političkog i gospodarskog odlučivanja.

Ističemo važnije rizike:

- Ljudski faktor; vrednote, osjetljivost;
- Razumijevanje znanstvene zajednice, sfere gospodarskog i političkog odlučivanja za zamisli projekta;
- Politička volja za osnivanje mreže i centra, pa i za financiranje pothvata;
- Neprijateljski i nepromišljeni zahvati u prostoru krša.

9. Znanja i iskustva na koje se pothvat oslanja

Hrvatska prednjači u pitanju stečena znanja o kršu, što nije slučajno znajući da je hrvatski prostor pretežito krški. Prebirući datoteke nalazimo stotine i stotine referencija, koje u širokom spektru obuhvaćaju spoznaje i znanja vezana za znanstvena ili praktična pitanja o kršu, rad autora koje uokviruju višestoljetna istraživanja krških pojava. Raspoložemo bogatim fondom stručno-znanstvenih spoznaja!

Već su najraniji radovi bili usmjereni prema pitanju vodoopskrbe na kršu! U tom smislu govoreći raspoložemo bogatstvom spoznaja o izviranju, toku (posebice podzemnom) i nakupljanju voda, a stečena su opsežna znanja u gospodarenju vodom: u vodoopskrbnom smislu i u korištenju vodnih resursa u energetici, poljoprivredi i različitim rekreativnim aktivnostima. Važna su znanja o pitanju kultiviranja (prvenstveno pošumljavanja) i melioracijskim zahvatima na kršu, ostvarljivost kojih je vezana uz znanje naših pedologa, šumara i ostalih istraživača trošenja krških kora.

Nadalje vrijedna su znanja stečena u području flore i faune. U novije doba, u jačem je zamahu stjecanje znanja o ekologiji krških predjela. Na svjetskoj razini, postignut je veliki doprinos u području geomorfologije krških predjela. Prvenstveno se to odnosi na teorijske osnove postanka krša. Valja spomenuti i iscrpna demografska istraživanja. Pothvat se tako s jedne strane oslanja na dugogodišnje stjecanje teorijskog i praktičnog znanja i s druge strane na bogato znanje živućih znanstvenika i praktičara, koji su se pridružili ostvarenju projekta.

Uz tradicionalna znanja danas znanstvenici i stručnjaci vladaju širokim opsegom suvremenih znanja i služi se suvremenim tehnologijama, što će biti od naročite koristi pri ostvarivanju projekta.

10. Glavni dijelovi projekta

10.0. Izbor članova Stručno – znanstvenog vijeća za krš

10.1. Imenovanje članova Vijeća za krš.

a) Opis zadatka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
Definirat će se djelokrug rada i odgovornosti Vijeća i finalizirati njegov rad i položaj	Poslovnik Vijeća	Inicijalno vijeće za krš i ministar Dragan Primorac i Juraj Božičević	20. srpnja 2004. godine	

10.2. Studija o društvenim i gospodarskim pretpostavkama razvoja krškog područja

a) Opis zadatka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
	Studija	Stručno povjerenstvo Vijeća za krš Voditelji	20. rujna 2004. godine	50.000,00 kn

10.3. Izrada studije ostvarljivosti Centra za krš i mreže institucija, Gospić kao koordinacijske institucije

a) Opis zadatka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
	Studija ostvarljivosti	Stručno povjerenstvo Vijeća za krš i ekonomist	30. rujna 2004. godine	20.000,00 kn

10.4. Izrada poslovnog plana i prijedloga o financiranju Centra i temeljnih projekata

a) Opis zadatka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
	Poslovni plan	Stručno povjerenstvo Vijeća za krš i ekonomist	30. rujna 2004. godine	15.000,00 kn

10.5. Osnivanje Centra za krš

a) Opis zadatka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
	Centar za krš	Vlada, MZOŠ, lokalne vlasti i Vijeće za krš	20. srpnja 2004. godine	Na osnovi 10.3. i 10.4.

10.6. Izrada popisa projektnih zadataka za razdoblje od 2004. do 2006. godine

a) Opis zadatka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
	Plan projektnih zadataka	Stručno povjerenstvo Vijeća i Centar za krš	20. rujna 2004	10.000,00 kn

10.7. Određivanje pretpostavki međunarodne suradnje

a) Opis zadatka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
	Studija o međunarodnoj suradnji	Centar za krš i Ekspertna skupina vijeća		80.000,00

10.8. Razvoj baze podataka i informacije o institucijama, o stručnjacima i o postojećim projektima vezanim uz problematiku krša

a) Opis zadatka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
	Baze podataka i informacija	Centar za krš i Vijeće za krš	20. rujna 2004. godine.	10.000,00 kn

10.9. Izrada studije Gospodarstvo krškog područja i njegov razvoj

a) Opis zadatka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
			25. listopada 2004. godine	40.000,00 kn

10.10. Konferencija/savjetovanje Hrvatski krš i njegov gospodarski razvoj

a) Opis zadataka	b) Očekivani rezultat	c) Odgovorni za ostvarenje	d) Rokovi	e) Procijenjeni troškovi
			25. rujna 2004. godine	50.000,00 kn

11. Način ostvarenja projekta

Predviđen je ovaj redoslijed poslova i ostvarenje zadataka:

- Izrada prijedloga projekta i rasprava o prijedlogu
- Dogovor o ulozi, zadacima i poslovniku znanstveno – stručnog Vijeća za krš i prijedlog članova
- Imenovanje Vijeća za krš
- Izrada studije ostvarljivosti mreže institucije i Centra za krš
- Pripreme dokumentacije za osnivanje Centra za krš
- Osnivanje Centra za krš i imenovanje ravnatelja, i Nadzornog odbora
- Izvršenje zadataka važnih za početak djelovanja Centra

12. Financije

Izradit će se studija ostvarljivosti koja će povezati sve troškove pothvata.

13. Predlagači i njihova mjerodavnost

Na poticaj ministra dr. sc. Dragana Primorca, prof. dr. sc. Juraj Božičević je početkom ožujka 2004. godine predložio skupinu od dvadesetak znanstvenika i stručnjaka, što se bave raznovrsnim područjima proučavanja krškog područja da se zajednički i organizirano prihvate promišljanja osnivanja koordinacijskog središta, Centra za krš.

Na prvim sastancima skupine i korisnih rasprava izabrano je radno povjerenstvo u sastavu prof. dr. sc. Božidar Biondić, prof. dr. sc. Vladimir Jelaska, prof. dr. sc. Dane Pejnović i prof. dr. sc. Joso Vukelić, da bi uz predsjedanje prof. dr. sc. Juraja Božičevića izradilo predloženi prijedlog projekta. To je radno povjerenstvo završilo svojim radom 22. travnja 2004. godine i izrađeni prijedlog projekta uputilo članovima skupine da svojim iskustvom, oslanjajući se na predloženi projekt, još jednom pogledaju tekstove svojih doprinosa projektu koji će biti priloženi prijedlogu projekta i služiti kao osnovica za cjelovito razumijevanje pothvata i njegovo daljnje promišljanje.

Svi su hrvatski stručnjaci pozvani da svojim priložima i znanjem pridonese što boljem razumijevanju problematike krša i rješavanju zadataka što će nastajati kao rezultat ovog projekta. Posebice se očekuju prijedlozi projekata jer će težište rada biti na projektnoj suradnji. Mišljenje je svih koji su sudjelovali u raspravama da je prijeko potrebno ostvariti sinergiju na ovom području.

Znanstvenici stručnjaci, što se bave raznovrsnim područjima proučavanja krškog područja činit će ljudski potencijal mreži:

- Doc.dr.sc. Branka Aničić, Agronomski fakultet, Zavod za ukrasno bilje i krajobraznu arh.,
- Prof Božidar Biondić, Geotehnički fakultet, Varaždin
- Akademik Andrija Bognar, PMF Zagreb
- Prof. dr. sc. Matko Bogunović, Agronomski fakultet, Zavod za pedologiju,
- Dr.sc. Srećko Božičević, geolog,
- Mr. sc. Ana Brkljačić, Nacionalni park Velebit,
- Prof. dr.sc. Goran Durn, RGN fakultet,
- Mr. sc. Josip Faričić, Sveučilište u Zadru,
- Prof.dr.sc. Mladen Garašić, Građevinski fakultet Zagreb, Zavod za geotehniku,
- Prof. dr. sc. Erma Ivoš, Sveučilište u Zadru,
- Dr.sc. Vladimir Jelaska,
- Dr.sc. Mladen Kučinić, Zoologijski zavod, Prirodoslovno matematički fakultet
- Damir Lacković, dipl.ing. geol.
- Dr. sc. Gordan Lukač, Nacionalni park "Paklenica"
- Prof. dr. sc. Brunislav Marijanović, Sveučilište u Zadru,
- Prof. dr. sc. Damir Magaš, Sveučilište u Zadru,
- Dr.sc. Darko Mayer, RGN fakultet
- Dražen Perica, Zavod za pedologiju, Agronomski fakultet
- Prof.dr.sc. Dane Pejnović, Prirodoslovno matematički fakultet, Geografski odsjek
- Prof. dr. sc. Esad Prohić, RGN fakultet
- Prof. dr.sc. Božidar Stilinović, PMF, Biološki odsjek
- Doc. dr.sc. Vladimir Skračić, Sveučilište u Zadru,
- Mr. sc. Maša Surić, Sveučilište u Zadru,
- Dr.sc. Tomo Vinšćak, Filozofski fakultet, Odsjek za etnologiju
- Prof.dr.sc. Joso Vukelić, Šumarski fakultet

Predlagači projekta će sa zadovoljstvom prihvatiti korisne stručne dopune i prijedloge, koji mogu pridonijeti daljnjem poboljšavanju zamisli projekta.